

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatársa.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

Mai számunk főbb közleményei: Vezérellek: A nagy cselelt: Kossuth Ferencz.

A nagy cél.

Évekig dolgoztam azon, hogy az érdeklődést a közgazdasági kérdések iránt felkeltsem és hogy meghonosítsam azt a meggyőződést, hogy jelen helyzetünkben első sorban a közgazdasági önállóságra kell törekednünk.

két állapot tehát anyagi ellentét és egymást kizárja. Ennek dacára való igaz az, hogy a politikai önállóság és ennek körébe tartozó minden vívmány megvalósítható; de csak úgy, ha előbb a közönséges 67-es alkotmány eltöröltetik.

magyarozható jog az 1867-iki alaptörvénybe, hanem a legújabb pontozatokba foglalva benne van. A vámszövetség eszméjét nem állandósította ez az alaptörvény, sőt ellenkezőleg, ideiglenes és időhöz kötött jelleggel ruházta fel.

Épp oly babérokra lesz érdemes, mint az, mely a nemzet újjászületését eszközöli. Mily boldogan térhetnének stájk mellé pihenni, ha ezt kivivnánk.

ész, nyugalmas politikuskok között. A függetlenségi ideák proklamálása a főrendiházban... A sápadt arezu, magyar zsinóros ruhás orátor pedig keresztbe font karokkal mondta tovább a süjtő ítéletet.

Az Egyetértés tárczája.

Virágvasárnap.

Hozsanna néked, szent virágvasárnap! Leborulok előtted... Ah, mintha a virágok, palmaágak, A porszemnek, nekem is szolanának.

Élet a bolygón.

Azok az ismeretek, melyeket eddig a Merkúr-bolygóra vonatkozólag bírtunk, most egyszerre gyökeres változást szenvednek a csillagászok legújabb buvárlatai következtében.

temeregetnek a tolna egy méternyire levő fúszalak távolát is, a legközelebbi falu távolságához képest. De a Merkurt csak ritkán láthatuk, s akkor is csak kedvezőtlen viszonyok között.

Szentannai vagyunk az ott végbemenő nagy felületi változásoknak, látjuk, hogy télen a hó nagyobb területeket takar be a sarkok körül, s nyáron összehúzódik annak köre, s itt tudjuk kivezélni a szomszéd bolygó klímái viszonyait, s a különböző feltételeket, melyek között a marslakók élete folyik.

piroetteket vaghatnának ki az ottani baledelőadásokon. S ez a sűrű levegő és ezek a magas hegyek szelidíthetik a Merkúr forró klímáját. Mian az az égitest sokkal közelebb eszik a örök tűznek középpontjához, mint a mi esik a nap, a hő is kell, hogy felületen aránylagosin nagyobb legyen. A Nap sugarainak kített helyeken körülbelül tízszer akkora melegek kell lennie, mint amennyi mi nyarunk tapasztalunk. A vizek felületének párolgása emellegova sokkal gyorsabb és nagyobb mérvű lehet, a levegő telítve van párákkal, gyakorlat a viharok és zivatarok, ami bizonyos elviselhetőbb teszi valamennyire a nagy hőséget. De semmiképp se annyira elviselhetővé, hogy azt a mi szervezetünk elbírná.

hosszu során át folytonosan vizsgálva a Merkurt s a legtökéletesebb nagytűző eszközöket irányítva feléje, bizonyos határozottan kialakult vonalakat állapítottak meg a felületén. Tengereket és szárazakat fedeztek fel rajta, akár a Marson. És ezeknek folytonos megfigyelése által arra a meglepő tényre jöttek rá, hogy a Merkúr állandólag ugyanazon oldalát fordítja a Nap felé. Nem úgy forog tehát saját tengelye körül, mint a mi Földünk, mialtal nappalok és éjszakák váltják fel egymást egy bizonyos helyen, hanem úgy mozog a Nap körül, mint a Hold a Föld körül mozog. A Hold is folyton ugyanazt az oldalát fordítja felénk.

Prá tium-izlet... Vasárnap, márczius 27.

Utóközse... Az utóközse... BÉCSI GABONATÖZSDE.

Bécs, márc. 26. (Az Egyetértés távirata)... BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, márc. 26. (Az Egyetértés távirata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

20285. osztrák-magyar államvasút... London, márc. 26. Angol consol 86.

KÜLFÖLDI ÁRUTÖZSDEK... Bécs, márc. 26. Finomított cukor Bécsben 67.25.

Bécs, márc. 26. (Az Egyetértés távirata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Bécs, márc. 26. (Magyar értékek zárata)... ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

1904. Vasárnap, márczius 27. M. KIR. OPERAHÁZ. NEMZETI SZÍNHÁZ.

NÉPSZÍNHÁZ. Tündérlak Magyarok... Felsőbb asz-ly sz. nyok.

VIGSZÍNHÁZ. Takarodó... Ugyanaz.

URANIA. A modern asszony... Az orosz Rívera és a kaukázus.

KÁVÉHÁZ! RAVÉHÁZ! SZÉKESFŐVÁROSI PAVILLON... Naponta nagy katonazene.

Ma, vasárnap a cs. és k. r. 6. gy. ezred zenekara hangverseny, ez K zdeté tel 4 óraker. 48934

Tisztánítási jelentés... Táncztánítási tanfolyamát... Lengyeffy Fanni.

A Kalap-király... Az arcz és kéz ápolására... Ideál-crème.

Színházak műsora... M. kir. Operaház... Nemzeti színház.

Fővárosi Orfeum... Ma, vasárnap d. u. 3 óraker nagy jótékonykezelt ifjúsági malinée.

Tannhäuser (Paródia.)... Kaland-háremben.

Állatkert... Ma délután nagy előadás Felép a világhírű sodrony-öld művész.

BRUNNER... Este nagy előadás. villamos világítás mellett és nagy tűzijáték.

Tausig Siegfried... Alkalmos hűvési ajándékoknak ajánlja.

Leon és Oláh... angol és francia női ruhakelme különlegességek áruháza.

BUTOROK... Jótállás mellett olcsón... Játékos hátsószék.

Nagy Imre... VACZI KÖRÜT 9 SZÁM I. EMELET.

Színházak műsora... M. kir. Operaház... Nemzeti színház.

A szépség gazdagág. A szépség hatalom. Schaffer Róza asszony.

Crème ravissant... Eau ravissant... A Kifűző szépség-áldás.

Schaffer Róza... Wien, I., Kohlmarkt 6.

REMÉNYI MINÁLY... ISPECIALISTA!

Mandl József... Kuncze Rezső.

Köruti Róza... Gőz- és porcelán-ládák.

Harz Armin és Fiai Budapest... Szájpaddás nélküli légszivőkamrák fogorok.

Vízilán, 1904. márczius 26. Inr: Centiméter. Béga: Centiméter.

Vízilán, 1904. márczius 26. Inr: Centiméter. Béga: Centiméter.

Nyílt levél

KOSSUTH FERENCZ-hez, a függetlenségi- és a 48-as párt elnökéhez.

Nagyságos uram!

Nem kívánok, amugy is túlságosan igénybe vett idejét azzal lekötöni, hogy a magyar királyi államvasutak hivatalnokai, altisztjei és szolgálataik szolgálati állapotát, perlongum et latum, itt ebeszéljük. Csak annyit sorolunk föl, hogy a magyar királyi államvasutak 6-7 ezer hivatalnokai közül alig 6-8 százat kivéve, 24-24 órát tölthet szolgálatban. A 10-12 ezer altiszt, alig egy néhány százat kivéve, akárhányszor 36 órai szolgálatot teljesít egy végben, vagy pedig olyan szolgálati felváltása van, hogy este 7 órakor lefekszik ugyan, de éjjel 1-2 órkor fel kell kelnie és folytatni szolgálatát másnap este 7-ig.

A tízennyolcz-huszezerfőre tehető szolgazemélyzetnek alig van valami pihenője. Ezek örökös szolgálatban vannak.

Magát a vasuti szolgálatot Nagyságodnál nem kell ismertetnünk. Ismeri azt közvetlen szemleleiből.

Azért a testet-lelket ölé, idegbontó munkáért a magyar államnak ez a produktív vállalata: a magyar királyi államvasutak oly ellenértéket szolgáltatnak, hogy egy ökleves mérnök, vagy végzett jogász 30-36 évi szolgálat után, a legjobb esetben, 3200-3400 korona, a nem ökleves hivatalnokok pedig maximalisan, 2800 korona fizetést érhetnek el.

Ezelőtt 40-45 évvel ez akezeptábilis fizetés volt. A mai kor igényének már nem felel meg. 1891-ben tehát szervezkedtek a vasuti tisztviselők kara, kérelmezett felelőseknél, hogy emeljék a fizetésüket. Az akkori miniszterelnök, nyílt parlamentben tett ígéretet, hogy a magyar királyi államvasutak hivatalnokainak fizetését emelni fogja.

Nemsokára, nagyságodhoz elég közel álló népszerű kérdéssel kifolyólag, az akkori kormányelnök távozott a kormányelnöki székből, az utána jövő kormány pedig az előbbiek ígéretét nem tartotta magára nevezetve kötelezőnek, s mi nem kaptunk semmit. Tíz évvel később, 1901-ben, a helyzet kezdett elviselhetlenül válni és újra szervezkedünk, újra kérelmezünk és újra kaptunk ígéretet. Az 1902-ik esztendő hitegetésekkel telt el. Végre benyújtotta a kormány az 1903-ik évi költségvetést. Ebbe — mint ezt azután sippal-dobbal hirdették is — csakugyan felvettek egymilliónyolczszázezer koronát, a vasuti tisztviselők fizetésének rendezése czimén.

Az 1903-ik évi költségvetés, mint azt jól méltóztak tudni, ott rekedt az obstruktorok tarisznyájában. És mi nem kaptunk megint semmit. De igen, valamit. Erről a valamiről

később szólunk majd. Most folytatjuk a kronologikus sorrendet.

Az obstrukció megszüntette magát és 48 óra alatt megalkotta az 1904-ik évi I. törvényezikket, melylyel az állami hivatalnokok fizetését rendezte.

Erre mi február hó 28-án gyűlést tartottunk. A gyűlés vezetője, Ludvig Gyula máv elnökgazdát ur egy levelet intézett, melyben — a kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltósága nevében — kötelező ígéretet tesznek, hogy a fizetések néhány hét alatt rendezve lesznek. A gyűlésen szerkesztett memorandum átadónak pedig Hieronymi kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a fizetések a kedélyeket megnyugtató, radikális módon, a kor igényeinek megfelelően fogja rendezni.

Az óta a miniszteri bürokrációl egy hír szivárgott ki. Ezen hír szerint, mely eddig illetékes helyről nem származott meg, a kereskedelmi miniszter ur az általa elkészített fizetésrendezési tervezetet hemutatta a miniszterelnöknek és a pénzügyminiszternek, kik azt mereven és ridegen visszautasították. A kereskedelmi miniszter ragaszkodik eredeti tervezetéhez és így a vasuti tisztviselők fizetésrendezési tervezte a három miniszterium kapuján sétál ki és be.

Ezt a hit az Egyetértés című politikai napilap megírta. A riadó hír kapcsán támadt igazgalmi hatása alatt, gróf Bathányi Tivadar, márczius hó 22-én, szóvá tette ezt az ügyet a parlamentben.

A kereskedelmi miniszter ur nem volt a Hazban, felállott tehát Lukács László pénzügyminiszter és kijelentette, hogy a kereskedelmi miniszternek tett szemrehányás nem jogos. A nyugtalanító vasutasoknak pedig — emmi okuk a panasza, mert Hieronymi kereskedelmi miniszter az 1904-ik évi kereskedelmi költségvetésbe már be is illesztette a fizetésrendezésre szánt összeget és hogy a vasutasok azt tényleg megis kapják, ahhoz nem kell egyéb, mint hogy a költségvetés a parlament által megszavaztassék. Az 1903-ik évre pedig megkaptak már a magukét, hiszen az 1903-ik évi kereskedelmi költségvetésbe felvett egymilliónyolczszázezer korona felhasználatott, abból a kereskedelmi miniszter hivatalba lépése után nemsokára, rendkívüli előléptetéseket eszközölt.

Nagyságos Uram!

Eddig az volt szokásban, hogy a költségvetésnek parlamentarisan letárgyalása után megajították az évenkénti előléptetéseket. A parlament ugyan — a mi hitünk szerint —

arra hatalmazta föl a minisztert, például a májusban letárgyalta költségvetéssel, hogy az előléptetéseket folytán járó magasabb illetmények az azon év január hó 1-től folyósítsassanak, de ez nem történt meg soha, de sohasem. A miniszterek a törvényt nem hajtották végre, takarékoskodtak az amugy is szegény tisztviselő rovására és az előléptetéseket csak márczius, vagy április hó 1-től számították.

1903-ik esztendőben nem volt költségvetés, tehát nem eszközöltek előléptetést sem. A kereskedelmi költségvetési tervezetbe egymilliónyolczszázezer korona volt beletulva a vasuti hivatalnokok fizetésrendezése czimén. Hieronymi kereskedelmi miniszter mikor miniszterré lett, hogy a keletkezett mozgalmunkat csillapítsa, ebből az összegből, dacára annak, hogy a parlament a költségvetést még nem szavazta meg, utólagos jóváhagyás reményében, az egymilliónyolczszázezer koronából, az 1903-ik esztendőben meg, előléptetéseket eszközölt, olyformán azonban, hogy az illető előléptettek magasabb illetményei nem mint más években április hó 1-től, hanem az 1903-ik év október hó 1-től tényleg folyóvá. Ez volt az a valami, miről fentebb szoltunk. Felhasználtott tehát az egy milliónyolczszázezer koronából 300.000 korona, hogy a fizetésrendezésre preliminált összegből he yes volt-e, szabad volt-e előléptetéseket csinálni, tehát azt az összeget, mely az összeg, az egész kar szánára volt megszabva, egyesek között kitaszítani, az lehet nézet dolga, lehet vita tárgya, de a pénzügyminiszter ur, ki az ügyek állását igen jól ismerte, a ki tudta, hogy az 1903-ik évben kiadott előléptetéseket nem is április hó 1-től, hanem csak október hó 1-től érvényesek, — a helyett hogy — amint tisztességes uriemberhez illik — valóságot mondta volna meg, azt állította a parlamentben, tehát az ország színe előtt csakugyan mozgalmunkat diszkréditálja, hogy az 1903-ik esztendőben rendkívüli előléptetéseket voltak.

Nem voltak, sőt a megszabott egy milliónyolczszázezer korona sem használtott föl. Így tehát Lukács László pénzügyminiszter ur, az ország színe előtt, tudva mindazt, nem igazat, egyben ránszítván a vasuti alkalmazottak 35-40 ezer emberből álló nagy tömegét a parlament ellenékre, mondvan: látjátok kedves, s eretét barátaim, itt van a pénz a markomban, én szívesen odaadnám nektek, de az a gonosz ellenék nem enged.

Ez a hypokrita okoskodás indított bennün-

ket erre a lépésre, hogy ezt a nyílt levelet intézzük Nagyságodhoz.

Mikor ugyanis az a hír kiszivárgott, hogy Tisza és Lukács miniszterek visszadobták a Hieronymi miniszter tervezetét, mi — kiket erre a február 28-iki nagygyűlés felhatalmazott — gyűlést hívtunk egybe. A gyűlésen két áramlat került szembe. Mindkettőnek az a közös célja, hogy a vasutasok helyzetén segítse legyen, de a módban, a melylyel ezt elérni akarják, eltérnek. Az egyik rész hevesen fakadt ki és sztrájkolni akart, a másik — a vasut főbb embereivel egyetemben — csillapítani próbált. Tudjuk azt mindnyájan, hogy a sztrájkjal egyszerre és minden elerhetünk, de nem akarjuk az országot annak az irtózatos megrázkódtatásnak kitenni — egyelőre. Próbálunk, hátha eredményt érünk el bekés uton is.

Ilyen próba ez a nyílt leveletünk is. Fel-tárjuk helyzetünket Nagyságod előtt. Rámutatunk arra, hogy a kormány az odiumot az ellenékek nyakába akarja varni, tehát azzal a tiszteletteljes kérelemmel járulok Nagyságod elé, méltóztatnak valamely alkalmas parlamenti ormával ügyünket, mely most már az ország, a parlament elé vinni és ott kiküzdöni azt, hogy fizetésünk rendezése a husvétii szünetek után azonnal napirendre kerüljön. Kérjük ezt annál is inkább, mert, bár minden személyes befolyásunkat latba vetjük is, tovább ellentánni nem tudunk, az ellen-aramlatot továbbra feltartóztatni képesek nem vagyunk. Ha ügyünk május hó 1-éig rendezve és pedig méltányosan rendezve nem lesz, nems hatalom, mely ezt az agym-készerített tömeget a sztrájkjól visszatartassa. Jól tudjuk mi azt, hogy erőszakra, erőszak volna csak a méltó felelet. De mégis, — mielőtt az utolsó ütőkartyát kijátszunk — összefoglaljuk panaszainkat újra és meg egyszer illelkes fóruma elé terjesztjük. Ha ez sem használ, legyen harc.

Megfelelő, a kor igényeihez alkalmazkodó, szolgálati pragmatika a miatánkunk. Ebben meg van szabva, hogy mindenki, ki magaviselével az ellenékre nem adott okot, mikor lép elő. Ezzel megszűnnék az az anomália, hogy az egyik tisztviselő huszonöt-hároméves és mulva éri el azt a fizetési fokozatot, a mit a másik tizenöt-husz év alatt ér el és megszűnnék miniszteri kegy lenni, az előléptetés.

Méltóztatssék megmondolni azt, hogy ha a kormány betűről betűre teljesítene azt, a mit mi memorandumunkban kértünk volt, még akkor sem közeltenék meg sem azt, a mit az osztrák kormány az osztrák állam-

vasuti alkalmazottaknak megadott már évekk-el ezelt. De nem érők el még azt sem, a mit a hazai magánvasutak, szintén már évekk-el ezelt, megadtak alkalmazott-ainknak.

Hogy a vasutasok bércarca az ország közgazdasági viszonyaira milyen hatással lenne, azt éppen Nagyságod előtt föléleges hangsúlyozni. A következményeket jobban ismeri, mint mi és jobban féli, mint a mi földlátó, hatalmi érzetükben elbizakodott kormányférfiaink.

Ez hozott Nagyságod kegyes színe elé bennünket!

Bocsánatot kérünk, hogy ezt ilyen formában tesszük, de nekünk nem állnak más eszközök rendelkezésünkre. Személyesen pedig nem tehetjük, mert üldözöttségnek tenőz ki magunkat.

Bocsánatát kérjük még azért is, hogy ezt a nyílt leveletünk Thaly Káimán urhoz, az függetlenségi párt ősz bajnokához is adressz-száljuk. Csak a közelmut napokban látuk, hogy a Nagyságod által támogatott ügynek ő milyen hathatos szószója tud lenni. — Adja isten, hogy itt is tudjon békét teremteni.

Adresszáljuk ezt a nyílt leveletünk Szatmári Mór országgyűlési képviselő urhoz, az Egyetértés főmunkatársához is, ki már az 1901-ik évi mozgalmunkat is támogatta az ő ragyogó tollával megírt cikkeiben.

Es adresszáljuk végül ezen nyílt leveletünk Szederkényi Nándor és gróf Zichy János urakhoz is, mint a többi ellenéki pártok fejeihez és mint akik forészessai annak — Lukács László pénzügyminiszter szerint — hogy az 1903-ik évi költségvetésből nem lett törvény és akik nem engedték meg, hogy az 1904-ik évi költségvetés tárgyalás-áig a kormány egyhamar eljusson. Kérjük őket is, vegyének bennünket védő szárnyaik alá, ne engedjék az országot egy nagy megrázkódtatásnak kitenni csupa merő esőkönnyűségből.

Ezzel módot, alkalmat adtunk a kormány-nak arra, hogy cselekedjék, hogy ugy cselekedjék, hogy ne látszassék ugy a dolog, mintha az erőszak behatása alatt kellett volna cselekednie. Időt is adunk rá.

Ha ennek dacára május 1-éig sem adják meg, amit megadni ígérték, akkor sztrájkolunk. Isten bennünket egy segíljen!

Nagyságodnak mély tisztelői

Budapest, 1904. márcz. 26-án.

A vasutasok helyi bizottsága.

Az Egyetértés tárczája.

Rőt alkonyban . . .

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

— Draumor. —

Rőt alkonyban mohos rom Az erdő közepén.
Kaporna volt. A lombon
Ugy szürlik át remegve
Az omlatag estvekre
Az arany estvi fény.

Száz pókháló ijedten
Tör meg a csillogás.
Pilléren és keresztben
Időten idők óta
Zöld halová fondóva
Borostyan tétováz

Rég szétomlott az oltár,
Rajt méhraj döngöcsél.
Nincs aranykehely ott már,
Mindent gaz, dudva vert tel
Csak pár lilomkehelylyel
Kocczint az esti szél.

Szelid bús eszharangszó
Senkit sem hív ide
Csak a zizegve rajzó
Mehek vad ostromától
Kél pár harangvirágból
Valami halk zene.

Nem ég itt soha tömjén,
Kék füstű illatos;
De ott a hegyek örvén
Száz szírtlen megszokadva
Hús, fenyőszag itatta
Ködfátyol ingadoz.

Vajj! hol a misemondó?
Kakuk papok csak itt . . .

Par óz — oly jámbor, oly jó, —

Hunygort rá vidáman

S a rom zöld felhomályban

Csak szövi álmait.

Telkes Béla.

Kéz kezet mos.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

Ira: Miklós Jenő.

Kropacsek Vazul a sekrestyés, vagy talán csak az árnyéka volt, surranva végigcsont a hosszu, hideg templomon, éppen hogy a gyertyaalotgató a koppant meg néha a köveken és lekanyarodva a templom hajójának vegebe az egyik kis oltárnál megállt. Az oltáron még égett a fény, lábujjhegyre ágaskodott tehát és míg az arca ugy felpuftadt, mint a túskehal, sorra lefújta a gyertyákat, aztán visszaballagott a sekrestyébe, de a mint az egyes fülkébe felállított szentek előtt elosont, titokzatos számokat ismételt: 3,60 — 7,20 — 2,90 — 5,30 és 150. Lassankint már a hívők is eltávoztak. Kropacsek elővette a templom kulcsát, bezárta az ajtókat, ráfordította a zárt a körülsépső ajtajára is és amikor jobbra-balra nézvegett meggyőződött róla, hogy csak egy magának van, lehorgasztott, megtört fövel és szomorú ábrázattal letérdelt szent Bonifác szobra előtt efféleket forgatván elméjében:

... Te vagy hozzám mindig a legjobb és a legtöbb bizodalmam nekem is tehozzád vagyon.

... A te oltárodra teszem mindig a legcseppkébb terítöket, te kapod tőlem a legtöbb virágot, melyet a hívők a templomnak hoznak. Te ismered legjobban az én egész életemet, te könyörögsz az Urnál bünös lelkem bocsánatáért.

Neked panaszom fel, hogy nemsokára meg kell halnom, de én nagyon félek a

haláltól. Mi lesz az asszonyal és az én kicsi árvaímmal? . . .

Mi lesz a házammal, a kis veteményes kertemmel, melyet még ki nem fizetem három év óta? El fogják adni, az árán pedig mások megosztotnak . . .

Ezért félek a haláltól, a mely már megindult felém, hozzám is ér nemsokára, a szellőjét néha az arcomon érzem. Tegnap is egész éjjel szurt a lapoczkám alatt és az asszony is mondta — de már elfelejtettem, hogy mit mondott. Ő sokat szokott ugyanis összebeszélni . . . Te látod a lelkemet Bonifác, még nem szeretném elhagyni örökre e siralom völgyét . . .

Igaz, becsületes ember vagyok és becsületesen szeretnék meghalni. De a mig becsületbeli adósságam vannak, nem hajthatom pihenésre a fejemet. Ebben a templomban nincsen szent, a kinek ne tartoznék egy pár forinttal . . .

A te perzselyedből is kivettem lassankint 5 forint harmincz krajczárt, mert te vagy a templom legszegényebb szentje, hozzád jár imádkozni a legkevesebb hívő. De a többienek is tartozom, kiknek 7 forint, husz krajczárral, kinek meg 3 forint hatvan krajczárral. Az adósságom kitész már husz forintot is. Mikor fogom visszahizetni? A mindentudó isten a megmondhatója!

De ő, aki virágot nyilat a mezőkön és táplálja a puszták nadarait gondot visel én reám is, a legutolsó szolgájára és nem hagy elmerülni rettenetes adósságaimban. Ő megengedi, ő utját nyitotta az én üdvözülésemnek.

Te Bonifác légy a segítségemre! . . . A sekrestyés benső, könyörgő pillantást vetett a szentre, az meg szeliden, jószágon mosolygott le reá, mint aki tisztára érti a dolgot!

Másnap bucsusok jöttek a faluba.

A kertek alatt, a mezőkön éjszakáztak,

reggel pedig a templomba özőnültek, hogy aludt könyörögjenek a zöldelő vetésre, a a földeknek kelő éltre. De a legtöbb ember, asszony, vénasszony és gyerek Bonifác oltára előtt toongott, énekel, esett térdre, s kérte a segítségét, mint akinek csodás híre helt a bucsusok között. Hogy tavaly is meggyógyította a sekrestyés legkisebb gyereket, aki szilvaéréskor már harmadszor kapott hideglelést, hogy a sekrestyés feleségét s meg-egitette, amikor öt hétig feküdt sápkórásban, de meghallgatta a sekrestyest magát is, ahogy meghallgat ő mindenkit, a ki tiszta lélekkel fordul hozzá.

Bonifác lett ezentul a legünnepelebb szent. Az oltárát elborította a virág, a gyertyái még tövig se égtek, már új viaszgyertyákat kapott, csillaglag kiveret palástját befestették újra, kissé kopott terítőt is más-sal cserélték fel. A bucsusok szétvitték csodatevő híret, messze vidékről ügyes-bajos emberek jöttek el hozzá, a perselyébe pedig jöcskán hullott a pénz. A sekrestyés mindig hálas pillantásokat vetett feléje.

Hálás pillantásokat vetett feléje akkor is, amikor már ő volt a legelső szent, a templom patrónusa. A szobra ott állt a főoltáron, a fejét széles glóriola övezte, előtte pedig mindig égett a néces. A vállát széles selyempalát takarta, csak az arca volt a régi, jószágos mosolygó arca, az a gyermeki, biztató tekintet, a mely erős hittel vak bizodalmat öntött — még a rossz napokban — a sekrestyés szívébe. A többi szent bizonyára kisség furcsán tekintett reá, mert nem ismerte az ő karrierjének intím történetét, de alpjában ők sem szólhattak semmit ellene, mert a sekrestyés már régen kifizette náluk minden adósságát.

Kropacsek Vazul imárom már senkinek sem tartozott. A házat a kertjét is megváltotta, a gyerekeket iskoláztatta, meg az asz-

szonyak is vehetett, fekete viganokat. Most a halál gondolata sem bántotta többet. Egy kis gömbölyödésnek is nekivált és a tüdője ugy megerősödött, hogy minden erőlködés nélkül már három lépésről is lefújta az oltárok mellett égő, hosszú sor gyertyát.

De azért olykor, a mikor már mindenki elhagyta a templomot, meg mindig le szokott térdelni védőszentének a szobra előtt és megtört hangon imádkozta:

Te vagy hozzám mindig a legjobb és a a legtöbb bizodalmam nekem is te hozzád vagyon.

Még mindig a te oltárodra teszem a legcseppkébb terítöket, te kapod a legtöbb virágot, a legvastagabb gyertyákat. Te könyörögsz az Urnál az én bünös lelkem bocsánatáért.

Neked köszönöm, hogy mar nem félek a haláltól, mert gondoskodál a feleségemről, hazamról, kertemről és apró jószágaimról.

Neked köszönhetem, hogy mint becsületes és igaz ember léphetek Istennek fényes trónusa elé, mert nincsen adósságom, kifizettem már a kisbíró, a kantornét, kifizettem az összes aprószenteket és kifizettem szent Pongráczot is, a kinek pedig a legtöbbet tartoztam.

Az Ur, aki virágot nyilat a mezőkön és táplálja a puszták madarait, nem hagyta el legutolsó szolgáját, hanem téged küldött a segítségemre, hogy légy általmam és menedekem!

Neked köszönhetem, hogy mint becsületes ember fogom pihenésre hatani becsületes lömet.

... Ezzel felállott, kihuzta pántjaiból a nagy perselyét, a zsebkészével a résen át tenyörébe kaparászta ki annak tartalmát, becsületesen megfellezte Bonifáczezel és boldogan, annak az embernek a lelki nyugalmával távozott, mint aki tudja, hogy őt még a mennyből szentek is pártfogolják.

TANÜGY.

Diák-szállék.

Ira: dr. Bokor József.

Azt olvasom a vallás- és közoktatásügyi miniszter partfogása alatt álló hetilapban, a Magyar Tanügyben, hogy az Orsz. Közoktatási tanács állandó bizottsága, legutóbbi ülésén, konzervatívizmusról nem fogadott el egy indítványt, mely a diakturisztaság rendezését célozta.

Hoi vette a jeles hetilap ezt a hírt, nem tudom, nem is kérdezem. Nincs benne semmi olyan, ami akár az indítványozónak, akár a nevezett illusztris tanügyi fórumnak hátrányára valék. Az indítványt meg lehetett tenni, el is lehetett utasítani. Egy náraddal fenn kérdés: vajon: Való, eleven dol-e a diakturisztaság, vagy nem egyéb tartalom nélküli szűkölködő teóriáról? Mert ha az utóbbi, akkor nyilván nem érdemes vele foglalkozni; viszont, ha az előbbi eset áll, akkor új formában ismét előkerül a mindaddig kísért, míg valamely megoldásra nem talál.

En a diakturisztaságot való, eleven dolognak tartom. Alig e-ny hónapja irtam róla ezen a helyen. Hittemben a Magyar Tanügy híre sem rendített meg, mindössze arra figyelmeztetett, hogy megoldását más uton kísérssem meg.

Alapul szövegel ebbeli kísérletemre a Herkules f. évi 4. számában: „Dak-szállók” címmel megjelent, a kultuszminisztérium felhívásától nem messze eső közlemény, melyetől az egész terjedelmében lenyomatunk. Ez a közlemény a diakturisztaságról, mint eleven dologról szól s nyomban javaslatot tesz, hogyan lehetne gondoskodni a turista tanulókkal szállításáról. Azt is megmondja ez a közlemény, hogy „tornatanárok rábeszélésének tulajdoníthatók, hogy tanulóink mind többen — és többen járják be gyatog szep országunkat”, mely korlátról az a tükki, hogy nem egyetemi hallgatókhoz, hanem inkább felsőföldi középiskolai tanulóknál kerül ki a turista-sereg.

Igy gondoltam én is, mikor erről az ügyről szoltam, hogy a középiskolák felsőbb osztályaiba tartozó, mindenesetre a 15-k életében felül kamazsa menjenek a nagy szünetekben turista-utra.

Miert menjenek? Vitassuk meg először ezt a kérdést. Aztért, mert a két hónapos nyári szünetét a tanuló jelentékeny része tetlenül, maguknak s szülőiknek terhelve pocskolja el. A gyenge tanuló, netán bukottak, maradjanak otthon s készüljenek a szeptemberi vizsáakra. A vagonos szülők gyermekét nyaratokban, fűrdőkben, esetleg külföldi világiutakban tölthetik az időt. Aki közüök otthon marad, a gazdaságban talál vezetésre foglalkozást. A harmadik rész azonban, az egészséges, eszes tanulóé, legszívesebben utazásra gondol. Kettő tartja vissza: a költség és az idegenföldi való tartózkodás. Az utóbbi hamar legyőzi, mielőtt észreveszi, hogy nem leskelődik rá senki, sőt mindenki barátságosan fogadja. Az ep, tanulóknak, de amellett szerény fiatalokért mindenki megérvé, sőt nálunk elkapja. Meg ha ez esnek is meg, az utazás változatossága, mely Franklin szerint a hét virtust is kipróbálja, hamar észreterüti az egyébként jól nevelt fiut.

Ezvelten nehezég marad ekként, a melyet le kell küzdeni, a költség. Ettől ijed vissza a legtöbb fiu, még inkább a szüle. Mert a költség költéssel jár. Nem sokkal, de mégis költéssel, naponként egyre-másra két koronával, az egész szünetre száz koronával. Ez az összeg, sok szülőre nézve, nagy. It nyílik a köz beavatkozására alkalom. Ahány középiskola van az országban, mind nyit-hatna a turista-diákok számára egy-egy terem s berendezhetne, amenny diákosan, halószobának. Sok helyen, ahol benakás van, ez a berendezés költségte sem kerül, vagy mindössze néhány fillerbe, amit a tisztogatásért

fizetnek. Tudommal sok helyen a tanítóképző-intézetek, sőt elemi iskolák is befogadják a diákságot. Sőt több helyen a város előjárósága gondoskodik ilyen diákszállásról. Hogy különbség nélkül mind megtegyék, nem kell más hozzá, mint a kultuszminiszter néhány figyelmeztető szava. Az államtól, részéről, nem is óhajtók többlet. Ennyit pedig megtehét, fölteve, hogy a diakturisztaság ügyét helyesli s nem akar, hogy koldulással, papok, tanítók, jegyzők zaklatásává, vagy a korcsmákban időzéssel erkölcsrontóvá váljék, amire most, a szervezeten viszonyok közt szintén van eset.

De hát helyes-e, vagy helyeseje-e a kultuszminiszter a diakturisztaságot? Abban a formában, hogy hivatalból kimondassék, hogy ezentul minden fiatalember a nyári szünetét utazásban töltse, a termet magam sem helyesejtem. Az utazást a tanuló szabad vállalkozására hagyom. De annak a fentemlített harmadik résznek, az ep és eszes tanú óknak, igen ajánlanam. Es pedig nem a sport szempontjából, noha a testi fejlődést és megerősödést, ami ilyen két hónapi utazás után szemmel látható a fiataloknál értelmi és erkölcsi okokból. Tíz hónap az időföldet az iskola teóriával a fiu kat. Két hónap az ügyükre a benyomatásokat, a mit a haza földje, természeti szépsége, történelmi, művészeti emlékei nyújtanak. Az sem kicsinylendő nyereség, amit a keresztesi, gazdasági, ipari, kereskedelmi telepek szentése adhat. Azt tapasztaltam, hogy a fiu gondolatköre rendszerint abban a szak körben mozog, melyet a szülői ház, az apa foglalkozása nyújt. Ezt a szűk kört szeretném tagítani s az utazás tapasztalataiból az a meggyőződés merítenni, hogy az elefantináknak vannak más, a szülői háztól nagyon eltérő módjai, olyan módok, melyek netán jobban megfelelnek a fiu hajlamának.

Mindenki észreveszi, hogy mire czélzók. Társadalmunk csökönös szokását, mely a jogi pályára utalja középiskolát végzett ifjakat nagy részét szerzetemi módosítást az élet megismerésére. Erre ki kívánom, az arra való leghalásabb időben, a 15—18 éves korban a fiukat, hogy a pályaválasztás felőléséért maugk végyék át. Az okos szülői figyelmeztetésnek így is megmarad a hatása; de a fiu önállóságra szoktatásával mégis másként ül ki pályaválasztása, mint most, mi-or a fiu egész 18 éves koráig társulást az apa és anya kabátjába fogdók s magától semmire elhatározni magát nem tudja.

Azt kérdem még meg, hogy a nemzet sorát intező értelmiségnek hány tagja látta, ismeri a hazát? Terképen talán valamennyi, vasútról jó sok, szemlélő szembe igen kevés. Nem volt ideje megismerkedni vele. Pedig lehet-e azt szeretni, akit nem ismerünk? E miatt a hazaszeretet a legtöbb ember szájában üres szó, legkedvezőbb esetben költölkött eltanult, de a mi szánkban valóság nélkülü frázis. Pedig annyian volnánk a kik különbség nélkül a nemzeti államkiépítésére esküszünk!

A haza megismerését nem tanácsos halogatni. Hallottam azt az ellenvetést, hogy a fizényolevő éves koron alul az utazás több veszélyel, mint haszonnal jár s a szűk költséggel szembe nem lehetne belem egyezkni abba, hogy magzatja ennek a veszélynek kitegyje magát. H-kább volna való az utazás a főiskolai tanulóknak!

En bizony egy szót sem szölök a főiskolai tanuló utazása ellen. De azt tapasztalom, hogy nem teszik, vagy ha teszik: vasuton, vendéglők látogatása végett teszik. Gróf Széchenyi Istvánnak kevés az utazója a tóru körökben. Az istenadta jehalhatóság írodában, az orvosnövendék klinikán, a mérnök telepeken, a tanárjelölt előszobákban tölti a nagy szünetét. Mikorra a fiatalember megfordasodott, elvesz náiv hit az emberében, ami a világ benyomásainak gyűnölésözö felfogására alkalmasná tenné. Több benne a kritika, mint a tudományomi.

Azért kell felhasználni az utazásra, a haza megismerésére, a szép kamasszeveket. Egyeztetik meg abban, hogy ma még az a fenhagyott tíz procent valaközök ellenmondás nélkül a diakturisztaságra. Tíz év múlva lesz belőle ötven procent. Husz év múlva valamennyi ép kézzel-lábbal bíró ifju utrakel.

Szervezzük hát, egyelőre a diák-szállókat, melyekről a Herkules említett cziklé így szöl:

A tornatanárok rábeszélésének tula doníthatjuk hogy tanulóink mind többen és többen járják be szyalog szép országunkat. Úgyde, épen to nálánknál haljuk, hogy a szegényebb sorsu nánán, dekek többször panaszkodnak, hogy főleg az éj-hi szállók miatt sokba jön egy hosszabb utazás. Igaz az is, hogy egy-egy élelmesebb tanuló több pénzrel jó haza a kiránduláso-ról, mint amennyivel lehet, de ezt épen ne tekintsük mérvadóknak, mert az ilyen ifjakból épen az hiányzik, mi az ifjúság virága, a szerényesség.

Azt is tudjuk, hogy a vándorifjak régi ven églátói, a papok, ma is veszen látják nénelkor s ifjakat, de épen a mult nyári kirándulások alkalmával történt egy felevidéi szerény papokban hogy két hét alatt nap-nap után szállingókat a vendégelatai ker-ső ifjak. Utóérvé amennyigen keves jegelelemmel rendelkezőt falusi papjainkól épen nem kívánhatók, hogy a mind számosabb utaz-gató tanulóknak hivatalos vendégelők legyenek.

Már e apotban, ugy emékszem, volt a taruló szállásokról szó, de itan nem lesz felesleges a mi óhajainkat sem elmondani, mert ezek feljlesztése m-néséül csak jót reménylünk.

A legkönyvben megvalósították a tanuló szállások a bennlakó iskolákban. A szerzetesrendek iskoláiban, a protestáns kollégiumokban a nagy szünetekben kön ven volnának berendezhető a szobák. De a tanítóképzők mellett levő internátusok is sok tanuló fogadhatnának be. Ezzel az intézkedéssel mar a legnagyobb dolgot tul volnánk, mert az ország így Marmarosztj, Pecség és Brassótól Pozsonyig könnyen beutazható lenne.

Azonban a legnehezebb a szállások kérdése épen a legszegény vidékeken: az erdő, hegyes fel-földön és Erdély havasán. Ezeket a szep helyeket a berendezhető iskolai szállások meg messze vannak s épen a helyeken nagyon drágák a vendégelők szobák.

A turist k-ménházai pedig nem használhatók a tanuló által, a hol használhatók is, ott meg égetlenek. Ezt az ügyet nem is lehetne két ven megodon, mert a legszegény kiránduló h-lyek magán-, sokszor üzleti kezben vannak, s itt áldozatkészségre nem is igen számíthatunk. De az a Tatraban, mint Erdély legmagasabb kiránduló helyei közelében vannak olyan favak, hol egy-egy ház 10—12 frt évi bérrel meg lehetne szerzeni. A berendezés vajmi kevésbe kerülne. Úgyde, ki csinálja ezeket? Bizony csak az allam! Néi hiába várjuk a kezdeményezést, áldozatkészségre a társadalomtól; míg az állam nem mutat jó példát, az egyesek meg nem mozdulnak.

A szép Tatravidek szűkítte, Berzeviczy Albert a testi nevelés legjobb barátja nagyon sokat tehetne, ha az ország pénzügyei lehetővé tennék az állami tanuló szállások berendezését. Harev miniszterünk megmutatta az ifjúsági tornaversenyt rend-zésével, hogy mit lehet teremteni állam támogatás nélkül is. A vidéki tornaversenyeknél egyes vidéki városok ezeket köl-töttek az ifjak elszállásolására és ellátására. Azt hisszük, hogy a miniszternek az iskolafentartó hatóságokhoz intézett iratára az iskolákban még s jövő nyárra megnyílnának a diákszállók. A többi, külön szállóhelyek létesítése majd az ák-kesőbbi teendő lenne.

Mindenestre szükség s volna, hogy a diákszállók ügyét valaki a miniszterumba vezesse és nyilvántartás, ki bevezassa még jó korán a be-mutató iskolákat s maga pyözködjék meg, hogy mi-értéit eddig és mit lehetne csinálni. Mert tudunktal pár iskolában már a mult nyaron is voltak vendég-szobák.

E lapokban pedig minden diák-szálló megnyílt tudni kellene, hogy a szünet előtt a tanúk mindenfelé értesítenek.

Minden diák-szálló teljesen ingyenes legyen, a szolgáltatás sem kívánhasson a fiukól borra-vaót, mert egy, ha a fiuknak annyi pénzük van, hogy magukat elelemmel ellássák. Ugy is tuduk, hogy e szállókat csak a szegényebb tanuló fog-ják igénybe venni.

A tanuló iskolájuktól igazolvánnyal legyenek ellátva, hogy a szállókba csak tanuló mehessenek. Sok apróbb kérdés merül még fel ez ügynél, de az elsö a legfontosabb, hogy mikor lesz a terveköl valómi?

Választmányi ülések. A magyar állam-antók országos egyesülete most led n, 29-on delelőt 9 órakor a Tanító Hazában (Szent Királyi-utca) tartja választmányi üléset — Tar-gyaló: Elnök jelentés és elő-rzjesztések. — Az állami tisztviselői törvény végleges megállapítása előtt, az áll. tanító kar kiválasztásán magában foglaló újabb emlékrat tárgyalása. Előadó Havas Pál főnök. A VI. egyetemes tanitógyűlé-ről ki-üztöt tételre felut véleményadás és újabb aján-latba hozandó kérdések tárgyalás. E kérdök: Kozma László, Blázsk Mihály, Mihályi Ferencz, Havas Pál, Onody Gusztáv. A Dé. magyarországi tanító-egyesület emlékirata.

Az országos polgári iskola egyesület választ-mánya most heftön, 28-án d. e. 9 órakor Budapesten a VII. ker. Weassényi-utcai (38 sz.) közepi polgári fiúiskolában rendes gyűlést tart. Targyaló: Elnök megnyitói. Tisztviselők je-lentése. Jelölés a titkári állásra, továbbá a meg-íjűrés-dő választmányi tagsági helyekre. A köz-gyűlés előkészítése. A polgári fiúiskolák részlete-sterve. Az alapszabályok módosítására vonat-kozó javaslatok. Indítványok.

Az irsollt. tanítóegyesület vissza. Volt szö lapunkban arról, hogy az Orsz. Izraelita tanítóegyesület vezetőségét az egyesület néhány tagja támadta. Az egyesület választmányja is foglalkozt a kérdéssel s egy szö ellenében a következő határozatot hozta. «A nagyválasztmányi meghíválta a sajnálatra-mertő akcióit, melyet néhány ifjárosai és állítólag több vidéki karitás indított az egyesület vezetőségére és elnöke ellen azzal a fellépé-söl bíró hírvő czelzattal, hogy a vezetést a jelen-legi meghívottak közül maguk végyék át. Am-dön tárgyalás és jó megfontolt vita után saj-nat közlésének ad kifejezést és a harczból valóban fejt-ménytel aggodalmas sajnál-ná, a nagy választmány a kezdeményező és az azokat támogató egyesületi tagok ezen eljárása ellen erélyesen tiltakozik és a fölött való rosszallását fejezi ki»

TANÜGYI IRODALOM.

Sárospataki füzetek, szerk Horváth Cyrill Elsö füet, Sárospatak 1904. Megjelenik évenként négyszer, egy évfolyam ára 6 korona. Erdélyi Janos ilyen czomb folyóiratát ezelt ttegyven ez-tendővel megszüntette, mivel életük s irok is, párt-fogók is egyben nem lehettek. Harmanz évvel eze-öt a Sárospataki füzetek feltámadtak, Elnök Imre szerkesztésében. Elveve nem volt tartós, ugyanazon okok miatt. Husz évvel eze-öt indult meg a Sárospataki Lapok, mely ma is el. Ilyen tap-szaitok után valóban «hanagypéldé»-fontolgatás kellett ahhoz, hogy a Sárospataki füzetek újra megindulják. Hogy megindult, örül-ünk. De egyben aggodunk is sorsára. El fog-e-látni a kis Sárospatak két irodalmi vállalatát arra való közleményekre? Programja a következő: Ápolni akarjuk a tudományi, különösen az iro-dalom-és művelődési életet, különös tekintet-tel a magyar egyetemi és iskolai élet tanyjára, a jog-és tarsadalmi udományokra, és ami fo: meg akarkuk nyitni a palaki «Gyökér» régi gyűjtemé-nyének kincsésbát értékes és fontos adatközvetítésével, s nem mondunk le végül a kritika-ról. Ebben a gyarabban Ruboska József dr. Hilyfalvi V. Geza, Novak Laos, Szinyi Gerzon, Horváth Cyrill, Domby László, dr. Szekely György, Mitrovics Gyula utók közleményeket. Mind sárospataki tanárook.

TUDOM. NY. IRODALOM.

— **Nevelés-tan.** Egy huszonhárom ives munka készik e fölött, írja Peres S. ndor. Azt akarom — mondja a szerző előszavában, — hogy a nevelés terven végzesse feladatát, mely nemzeti nagylétkét megermentésében reá haramik. Ezzel me-batározta munkájának főmátyát. A nevelés nagy kötelességet mutat, kiváltképpen tartalomban, módszerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével, de nem követi őket. Herbart pedagógiája igen me-lyes és sokban téves is. Filozófusnak teljes ismer-tel nélkül nem is érthető meg. Herbart és Rein nevelés-tanilag is elválaszthatóknak tartják a nevelés-és telektani egymsátt: Peres nevelés-tana az egyén természetes fejlődését vizsgálja, tehát a testi lelki természetes fejlődését, ugy, a hogy ez a ében együttesen s egymast fölteletezzve végbe megy. H-rbart-R-in a gyermek tarsadalmi alakulásával nem is törődik. Emléket nevelés-udományu ba ezt nem tudták bekapcsolni, a gyakorlati részöl pedig azt egyszerűen elhagyták, mászerben, eszközökben, de azért főzölja nem elhet más, mint a gyermeket a nemzeti tarsada-m életképes, hasznos tagjává alakítani. Foglalkozik a szerző H-rbart és Rein rendszerével

10 K 20 f, 10 K 20 f, 10 K 20 f...

om mellett a... 149 50...

50.50 korona, 50.50 korona...

gyébrebb volt... 44.50...

kontin... 44.50...

szobh... 44.50...

11. — 152. — 150.50...

rudósítasa... 48.50...

mei akarja... 48.50...

lete (eskély... 48.50...

ipót üz... 48.50...

adatok és... 48.50...

néhány... 48.50...

lefolyt... 48.50...

gyár... 48.50...

adatok, hír... 48.50...

száma... 48.50...

43.50... 48.50...

20... 48.50...

hirdők 1... 48.50...

Rom. Kath... 48.50...

11... 48.50...

30... 48.50...

27)... 48.50...

nylv... 48.50...

Olvasóinkhoz.

Visszavertük az osztrák katonai hatalmat, amely képtelen kívánságokkal jött hadba...

adata, legalább ezt tekinti kötelességének az Egyetértés.

lett csupán a szerkesztőségben dolgozó belső munkatársaink közül fölemelhetjük Kossuth Ferencet, Költvös Károlyt, Hoitsy Pált, Mezei Ernőt, Fenő Sándort, Szatmári Mór és Benedek János országgyűlési képviselőket...

lyet az én eredeti regény, újabb irodalmunk egyik kiváló jelesének, Négrádi Lászlónak Erzsike székes című műve követ.

Előfizetési árak: Egy hónapra — — — 1 frt 80 kr. Negyedévre — — — 5 — — — Felévre — — — 10 — — —

Az „Egyetértés” kiadóhivatala IV. kerület, Vármege-utca 11. szám.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései. 1904. március 26.

A) Árutőzsde. I. Gabonaművek. — Árak készpénzben 50 kilogrammonként.

Table with columns for grain types (Buzza, Tészta, Fejlesztett, etc.) and prices for different grades (76, 77, 78, 79, 80, 81).

II. Különféle termények (készárú).

Table listing various goods like sugar, oil, and other commodities with their respective prices.

B) Értéktőzsde.

Table listing various securities, bonds, and financial instruments with their market prices.

ÉRTÉKPAPIROK

Large table listing various types of securities, bonds, and financial instruments, including bank shares and government securities, with their market prices.

Triesti általános biztosító-társulat

(Assicurazioni Generali)

Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez, Elemi biztosítási ág (1903.)

Kiadás

Bevétel

	korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
I. Kifizetések: (beleértve a kárfelvételi költségeket):								
1. Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	7.369.604	88						
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1.256.462	63						
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítményeit):								
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezetelt)								
2. Jutalékok	1.997.709	25						
3. Folyó igazgatási költségek	1.489.239	91						
4. Adók és illetékek	1.491.359	79	4.948.299	95				
III. Leírások és egyéb kiadások:								
1. Leírások kétes követelésekre	23.558	81						
2. Árfolyamvesztés pénzügyekben és külföldi váltókban	8.633	72						
3. Járások, átutalások és kamat a hivatalnokok ellátási pénztárába	373.021	44	405.143	7				
IV. Tartalék függő károkra:								
1. Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	1.251.758	72						
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	529.221	—	1.781.979	72				
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:								
1. Díjpartalék:								
a) Tűzbiztosítás, *) levonva a viszontbiztosítók részét	8.669.907	26						
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	181.938	28						
	8.851.845	54						
2. Tökésített nyereségtartalék	2.650.000	—						
3. Az értékpapírok árfolyam ingadozásának tartaléka	4.790.179	13						
4. Kétes követelések tartaléka	80.000	—	16.350.024	67				
VI. Évi üzleti nyereség								
			1.392.451	61				
Összesen			33.503.956	83				

*) Belevonva a betöréses lopás elleni és a tűkörüvgbiztosítást.

*) Belevonva a betöréses lopás elleni és a tűkörüvgbiztosítást.

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez, Életbiztosítási ág (1903.)

	korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
I. Előlétes biztosítások és járadékok fizetése:								
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások levonva a viszontbiztosítók részét	9.970.481	56						
2. Előlétesre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	914.473	27						
3. Járadékfizetések, levonva a viszontbiztosítók részét	719.160	50	11.604.115	73				
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, lev. a viszontb. részét:								
			2.284.332	33				
III. Osztalékfizetések biztosítottaknak:								
			592.288	91				
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítményeit):								
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)								
2. Szervezési költségek	1.987.218	85						
3. Folyó kezelési költségek	1.661.673	62						
4. Behajlási jutalékok	580.844	68						
5. Orvosi költségek	218.912	22						
6. Adók és illetékek	733.066	55	5.221.715	92				
V. Leírások és egyéb kiadások:								
1. Leírások kétes követésekre	9.447	83						
2. Árfolyamvesztés pénz emleken és külföldi váltókban	4.833	—	14.280	83				
VI. Fügő károk tartaléka:								
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1.172.862	76						
2. Előlétes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	230.701	96						
3. Járadékfizetések	10.500	60	1.414.065	32				
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:								
1. Díjpartalék:								
a) Haláles. szóló és vegy. bizt. levonva a viszontb. részét	K. 147.097.675	28						
b) Előlétes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	" 10.458.329	33						
c) Járadékfizetések, levonva a viszontbiztosítók részét	" 8.736.679	53	166.269.557	24				
2. Díjváltékek:								
a) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontb. részét	K. 7.498.573	15						
b) Előlétes biztosítások, lev. a viszontb. részét	" 393.264	43						
c) Járadékfizetések, lev. a viszontb. részét	" 30.810	29						
3. Tökésített nyereségtartalék	2.625.000	—						
4. Értékpapírok árfolyam-ingadozásának tartaléka és kiegészítő tartalék	11.988.772	88						
5. Ingatlanok tartaléka	166.138	39						
6. Külön tartalék a kamatbevételek esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	726.138	39						
7. Kétes követelések tartaléka	80.000	—						
8. A biztosítottak osztalékajánlata a kamatokkal együtt	2.466.281	80	192.244.566	62				
VIII. Évi üzleti nyereség								
			2.002.644	93				
Összesen			215.378.010	59				

*) Belevonva a betöréses lopás elleni és a tűkörüvgbiztosítást.

*) Belevonva a betöréses lopás elleni és a tűkörüvgbiztosítást.

A Triesti általános biztosító-társulat (Assicurazioni Generali) vagyónállása

VAGYON

1903. december 31-én.

TEHER

Folyó szám	A tétel megnevezése	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel megnevezése	A		B		Összesen	
		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.			korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
1	A részvényesek adósságlelei a tőke be nem fizetett részéről	3.675.000	—	3.675.000	—	7.350.000	—	1	Alapítók	5.250.000	—	5.250.000	—	10.500.000	—
2	Kétes pénzügyi az intézet igazgatóságai s fiókjaiknál	558.270	84	92.840	89	651.111	73	2	Tökésített nyereségtartalék	2.625.000	—	2.625.000	—	5.250.000	—
3	Rendelkezőre álló pénzek intenzívüzleteknél s takarékpénztáraknál	7.010.092	78	254.479	45	7.264.572	23	3	Tartalékajánlata az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	4.790.179	13	8.259.148	71	13.049.327	84
4	Ingatlan birtok:							4	b) Kiegészítő tartalék értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	—	—	3.729.624	17	3.729.624	17
	a) Váro- s ingatlanok	—	—	17.726.000	—	17.726.000	—	5	Ingatlanok tartaléka	—	—	166.138	39	166.138	39
	b) Műzajogadalmi birtokok	1.432.000	—	—	—	1.432.000	—	6	Tartalék a kamatbevételek esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	726.138	39	726.138	39
	c) Építéskor leendő épület Rómában (Piazza Venezia)	—	—	1.751.932	83	1.751.932	83	7	Tartalékajánlata kétes követésekre fedezésére	80.000	—	80.000	—	160.000	—
5	a) Állami és más értékpapírok	9.553.770	41	146.664.686	89	156.218.456	30	8	a) Díjpartalék folyó biztosításokra december 31-én az A mérlegben	8.854.845	54	—	—	8.854.845	54
	b) Folyó kamatok	284.270	44	1.330.737	37	1.615.007	61		b) Díjpartalék a B mérlegben	—	—	166.269.572	24	166.269.572	24
6	Váltók a társaságban	1.008.628	72	—	—	1.008.628	72	9	Tartalékajánlata folyó kifizetésekre december 31-én az A mérlegben	—	—	7.922.647	92	7.922.647	92
7	Jelzálog-kölcsönök	1.570.289	54	12.817.458	29	14.387.747	83	10	a) Hivatalnokok ellátási pénztárában nyreményvel biztosítottak javára	—	—	—	—	—	—
8	Kölcsönök értékpapírokra	723.807	13	—	—	723.807	13		b) Hivatalnokok ellátási pénztárában nyreményvel biztosítottak javára	—	—	—	—	—	—
9	Kölcsönök saját életbiztosítási kötvényeinkre	—	—	19.464.641	25	19.464.641	25	11	a) Hivatalnokok ellátási pénztárában nyreményvel biztosítottak javára	—	—	—	—	—	—
10	Máradvány a viszontbiztosítók számláiból	790.686	31	63.427	50	854.113	81		b) Hivatalnokok ellátási pénztárában nyreményvel biztosítottak javára	—	—	—	—	—	—
11	Máradvány az intézet fiókjaik számláiból	1.691.573	38	878.359	84	2.569.933	22	12	c) Hivatalnokok ellátási pénztárában nyreményvel biztosítottak javára	1.593.962	83	427.385	20	2.021.348	103
12	Máradvány a B mérleg folyó számlájából	321.680	08	—	—	321.680	08	13	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	—	—	—	—	—	—
13	Adósság különbözö címek alatt	713.585	82	—	—	713.585	82	14	Egyenleg az intézet fiókjaik számláján	20.964	10	—	—	20.964	10
14	Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	10.366.712	14	12.264.437	16	22.627.149	30	15	Egyenleg az A mérleg folyó számláján	2.038.224	23	164.042	16	2.202.266	39
15	Biztosítók és vasszekrények a társaság összes hivatalnokai részére, papír- és nyomtatvány az összes társaságban	—	—	—	—	—	—	16	Hitelezők különbözö címek alatt	10.366.712	14	12.264.437	16	22.627.149	30
16	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—		Butételek kezesség és biztosíték gyanánt	—	—	—	—	—	—
									a) Nyereség áthozatal a múltévről (A mérleg)	K. 3.788.399	—	—	—	3.788.399	—
									b) Nyereség az évi üzletből	1.392.451	61	2.002.644	93	3.398.834	93
									Összesen	42.595.556	59	216.980.001	47	259.575.558	06

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.
 Beszó M., dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Da Zara József, Fano Jakab, Dr. Lewi J., gróf Papadopoli Miklós, Romanin-Jacur Mánó, Vivante Fortunato.
 A vezértilkár: Richetti Ödön.
 Teljes mértékkel a társulat mindenkinél, a ki e czélból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.
 Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréses, lopás harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Követül továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., valamint baleset elleni biztosításokat az Első osztrák baleset elleni biztosító társaság számára.
 MAGYARORSZÁGI VEZÉRÜGYNÖRSÉG:
 Steinhart, Poor.
 Az intézet hivatalos helyiségei Budapest, Drottyn-utca 10. sz. a, intézet saját házában.

